

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/855/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112223174
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112223174.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843 proti odporkyni Q. U., nar. XX. XX. XXXX, W. XX, X. X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu spotrebiteľov HOOS, so sídlom Prešov, Važecká 16, v konaní právne zastúpené JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, advokátska kancelária so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 288,97 € s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/57/2013-122 zo dňa 02. 12. 2013, v znení doplňujúceho uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/57/2013-139 zo dňa 05. 05. 2014 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozhodnutím - doplňujúcim uznesením rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uznesením č. k. 16C/57/2013-122 zo dňa 02. 12. 2013 konanie zastavil. O zastavení konania rozhodol v súlade s § 96 ods. 1 OSP. V odôvodnení doplňujúceho rozhodnutia uviedol, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania nepriznal vzhľadom na neúčelnosť, šablónovitosť jeho podaní, ktoré navyše nebolo podkladom pre rozhodnutie súdu vo veci samej.

Vedľajší účastník podal odvolanie voči výroku uznesenia z 05. 05. 2014, ktorým mu okresný súd nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že predmetné rozhodnutie pokladá za nepreskúmateľné, nakoľko v ňom nie je uvedené podľa akého zákonného ustanovenia súd rozhodol. Uviedol, že v podaní vzniesol námietku premlčania celého uplatneného nároku, čo bolo podkladom pre späťvzatie návrhu zo strany navrhovateľa. Ak okresný súd nevidí dôvodov na nepriznanie trov v tom, že podania vedľajšieho účastníka sú šablónovité, tak jeho podania sú len reakciou na opakované návrhy navrhovateľa a nie je mu jasné, prečo by mal pri znášaní totožných námietok využívať stále iné, inovované formulácie. Navrhovateľovi súd jeho opakované a formulárové návrhy nevytýka. Poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov, ktorými mu bola priznaná náhrada trov konania. Ďalej uviedol, že podľa článku 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. Podľa článku 38 Charty základných práv EÚ, politiky Únie zabezpečia vysokú

úroveň ochrany spotrebiteľa. Podľa článku 47 Charty základných práv EÚ, každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ, vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že vedľajší účastník má právo aj na advokáta, aj na náhradu trov konania, a tiež poukázal na novelizované znenie § 137 OSP, podľa ktorého trovy konania sú, okrem iného náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnuté dopĺňujúce uznesenie zmeniť a priznať náhradu trov celého konania v plnej výške, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady klientom, odpor zo 04. 02. 2013 t. j. 2 úkony po 23,27 € + 2x paušálna náhrada po 7,63 €, ďalej za úkon - odvolanie z 29. 05. 2014 vo výške 11,64 € a paušál 8,04 € + 20 % DPH, spolu 97,99 €.

Navrhovateľ ani odporkyňa sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací vec prejednal v rozsahu § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozhodnutie okresného súdu v súlade s § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Občianske združenie na ochranu spotrebiteľa je preto oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník v zmysle § 93 zavedeného do Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z. (... ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu). Zákon dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Za osobitný predpis v zmysle poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení, sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Otázku, či sa vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia) riešil krajský súd už vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 17Co/272/2012 zo dňa 19. 12. 2012. Ak ust. § 93 ods. 4 OSP upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má rovnako, ako akýkoľvek hlavný účastník, jednak právo na právnu pomoc pred súdmi a aj právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Právo na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom je v zmysle č. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky základným ústavným právom realizovaným v rámci civilného súdneho konania. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi (a aj vedľajšiemu účastníkovi) i právo na náhradu trov konania, a teda v zmysle ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V danej veci došlo k zastaveniu konania, preto, že navrhovateľ vzal návrh v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, avšak niet pochybností o tom, že k tomuto procesnému úkonu pristúpil po tom, čo ustálil, že jeho nárok nie je dôvodný.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ust. § 146 ods. 2 OSP. Ustanovenie druhého odseku § 146 OSP je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou, a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, v prvom rade musí skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak účelne vynaložené trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené). Ust. § 146 ods. 2 OSP ukladá povinnosť nahradiť trovy konania, tomu kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť bez toho, aby uviedol konkrétny dôvod, pričom z obsahu spisu možno vyvodiť, že tak urobil z dôvodu, že zistil, že jeho nárok nie je oprávnený treba konštatovať, že k späťvzatiu došlo v dôsledku procesného zavinienia navrhovateľa. Preto by mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 OSP vznikla povinnosť uhradiť odporcovi (z vyššie uvedených dôvodov) aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia.

Prvostupňový súd rozhodol o trovách konania tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Dôvodom na nepriznanie bola neúčelnosť jeho podania, šablónovitosť, ktoré nebolo podkladom pre rozhodnutie súdu vo veci samej. Vedľajší účastník v odvolaní uviedol, že mu patrí právo na náhradu trov konania právneho zastúpenia. Túto skutočnosť súd ani nespochybňuje tak ako to uviedol vyššie. Vedľajší účastník poukázal na to, že jeho podanie je síce šablónovité, avšak je len reakciou na opakované návrhy navrhovateľov, nie je mu jasné prečo by pri znášaní totožných námietok mal využívať stále iné, inovované formulácie. Odvolací súd nespochybňuje skutočnosť, že späťvzatím žaloby navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania, tiež skutočnosť, že by vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá OSP, že vedľajší účastník vstupom do konania naplnil svoj účel t. j. ochrana spotrebiteľa, ani skutočnosť, že vedľajší účastník má právo na právnu pomoc v konaní pred súdom, a teda aj právo na zastúpenie advokátom. Avšak v konaní je možné priznať len účelne vynaložené náklady. Neúčelnosť trov právneho zastúpenia nepriznaných vedľajšiemu účastníkovi, súd vidí v tom, že vedľajší účastník vstúpil do množstva obdobných sporov, v ktorých vystupujú ako navrhovatelia ním označované subjekty a to bez ohľadu na stav konania. Vedľajší účastník vo veci nepodal žiadne písomné vyjadrenie k veci okrem odporu, za ktorý žiada aj náhradu trov právneho zastúpenia, avšak pokiaľ ide o odpor, otázkou, či vedľajší účastník je oprávnený podať odpor proti platobnému rozkazu sa už súdy zaoberali vo viacerých rozhodnutiach s tým, že dospeli k záveru, že vedľajší účastník nie je legitimovaný na podanie odporu a ani prípadný včasný súhlas odporcu na podanie odporu vedľajším účastníkom, nemôže preklenúť dikciu § 174 ods. 2 OSP, v zmysle ktorej je na podanie odporu subjektívne legitimovaný výlučne odporca, teda nie vedľajší účastník. Čiže takéto podanie, keďže nemá žiadne následky, nie je účelne vynaloženým nákladom, nejde o účelne vynaložené trovy konania. Žiadne iné podania vedľajší účastník okrem odvolania voči rozhodnutiu, ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania nepodal, a teda súd považoval ním uplatnenú náhradu trov konania za neúčelne vynaložené trovy konania. Skutočnosť, že prvostupňový súd neuviedol ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku podľa ktorého rozhodol, vzhľadom na to, že uviedol jednak výrok rozhodnutia, jednak dôvody, pre ktoré takto rozhodol, odvolací súd nepovažoval za takú vadu konania, ktorá by spôsobovala nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti Občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Súd v tomto smere tiež poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 5/2013, 6 MCdo 9/2013, nález Ústavného súdu ČR z 25. 03. 2014 sp. zn. I.ÚS 3819/13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutom výroku v súlade s § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Keďže vedľajší účastník bol v odvolacom konaní neúspešný, nevzniklo mu právo na náhradu trov odvolacieho konania, navrhovateľovi trovy v odvolacom konaní nevznikli, ani si trovy odvolacieho konania v súvislosti s napadnutým rozhodnutím neuplatnil, preto súd náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľovi nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.